

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/231,**2. veebruar 2023,****mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet, et toetada Ukraina relvajõudusid, kellele pakub väljaõpet Euroopa Liidu sõjalise abi missioon Ukraina toetuseks**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ⁽¹⁾ loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Euroopa rahutagamisrahastust rahastatakse otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 punkti b alapunkti i kohaselt eelkõige kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise abimeetmeid.
- (2) Dialoogi ja koostöö süvendamine julgeoleku ja kaitse valdkonnas on üks liidu ja Ukraina vahelise assotsieerimislepingu ⁽²⁾ peamisi eesmärgi. Liidu ja Ukraina koostöö tihendamise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) valdkonnas ning Ukraina välis- ja julgeolekupoliitika ühtlustamine liidu ÜVJPga oli üks 6. oktoobril 2020 Kiiemis toimunud Euroopa Liidu ja Ukraina 22. tippkohtumise tulemustest, mida tugevdati veelgi 12. oktoobril 2021 Kiiemis toimunud Euroopa Liidu ja Ukraina 23. tippkohtumisel.
- (3) Venemaa Ukraina-vastane agressioon alates 2014. aastast eskaleerus järsult 2022. aasta veebruaris provotseerimata sissetungiga Ukrainasse. Ukraina relvajõud jätkavad Ukraina territoriaalse terviklikkuse ja oma tsiviilelanike kaitsmist olemasolevate piiratud vahenditega.
- (4) Ukraina välisminister ja kaitseminister tervitasid 30. septembril 2022 ühiselt liidu toetust Ukraina relvajõududele ning palusid liidul käivitada Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine), et tugevdada Ukraina relvajõudude võimeid.
- (5) Nõukogu võttis 17. oktoobril 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/1968, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks ⁽³⁾. Nagu on rõhutatud nimetatud otsuses, on missioon osa ELi integreeritud lähenemisviisist Ukraina toetamisele, mis hõlmab Ukraina relvajõude toetavaid abimeetmeid.
- (6) Abimeetme rakendamine usaldatakse EUMAM Ukraine'ile. Missioon vastutab liikmesriikide poolt väljaõppetegevuse toetamiseks antud isikliku väljaõppevarustuse ning sellise varustuse ja selliste vahendite hüvitamise eest, mis ei ole mõeldud surmava jõu kasutamiseks. Vajalik on tihe koordineerimine ELi sõjalise staabi, EUMAM Ukraine'i ja missiooni muude peakorterite vahel, samuti väljaõppetegevuses osalevate liikmesriikide vahel.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

⁽²⁾ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergia Ühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping (ELT L 161, 29.5.2014, lk 3).

⁽³⁾ Nõukogu 17. oktoobri 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/1968, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine) (ELT L 270, 18.10.2022, lk 85).

- (7) Vastavalt otsuse (ÜVJP) 2022/1968 artikli 11 lõikele 3 ei tule isikliku väljaõppevarustuse kulused enam käsitada ühistena, kui varustus on antud Euroopa rahutagamisrahastu abimeetme raames.
- (8) Abimeetme rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, (4) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.
- (9) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriiki ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Ukrainat (edaspidi „toetusesaaja“).
2. Abimeetme eesmärk on toetada Ukraina relvajõudude võimete suurendamist Euroopa Liidu sõjalise abimissiooniga Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine), et Ukraina relvajõud saaksid kaitsta Ukraina territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning tsiviilelanikke käimasoleva sõjalise agressiooni eest.
3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmega liikmesriikide poolt:
  - a) sellise varustuse ja selliste vahendite andmist, mis ei ole mõeldud surmava jõu kasutamiseks ning mida on vaja EUMAM Ukraine'i operatiivvajaduste täitmiseks ja mida Ukraina on taotlenud, ning
  - b) teenuste osutamist, sealhulgas punktis a nimetatud esemete transport, hoidmine, hooldus ja remont, EUMAM Ukraine'i raames pakutava väljaõppe jaoks.
4. Väljaõppe lõpuleviimisel või kui EUMAM Ukraine lõpetatakse, antakse kõnealuse abimeetme raames antud varustus ja vahendid, mis ei ole mõeldud surmava jõu kasutamiseks, tagasi toetusesaaja käsutusse. Ukraina vajadustest lähtuvalt võib isiklikus väljaõppevarustuses olevad esemed toetusesaajale tagasi anda pärast seda, kui neid on väljaõppes kasutatud.
5. Abimeetme kehtivusaeg on 24 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast või kuni EUMAM Ukraine loomise otsuse kehtivuse lõppemiseni.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 45 000 000 eurot.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate operatsioonide tulude ja kulude haldamise korrale.

(4) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

3. Kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 29 lõikega 5 võib operatsioonide haldur kutsuda pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist üles panustama kuni 45 000 000 eurot. Operatsioonide halduri üleskutsel panustatud vahendeid kasutatakse tehtud kulutuste eest tasumiseks üksnes otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud komitee heaks kiidetud määras kõnealusele abimeetmele vastavas seonduvas paranduseelarves.

4. Abimeetme rakendamise seotud kulud on rahastamiskõlblikud alates EUMAM Ukraine'i käivitamise kuupäevast. Isikliku väljaõppevarustusega seotud kulud on käesoleva abimeetme raames abikõlblikud alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

- Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetme raames toetuse andmise tingimus.
- Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:
  - abimeetme raames toetatavad Ukraina relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
  - kõiki kõnealuse abimeetme raames antud varasid kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks need anti;
  - kõiki kõnealuse abimeetme raames antud varasid hooldatakse piisavalt, et tagada nende kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;
  - abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta tema olelusringi lõpus ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on lõikes 1 osutatud kokkulepetes kindlaks määratud.
- Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme raames toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

- Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.
- EUMAM Ukraine rakendab artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi, mis on seotud liikmesriikide antud sellise varustuse ja selliste vahendite hüvitamise ja seirega, mis ei ole mõeldud surmava jõu kasutamiseks.

Artikkel 5

Seire, kontroll ja hindamine

- Kõrge esindaja teeb seire toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Nimetatud seire abil suurendatakse teadlikkust artikli 3 kohaselt sätestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidatakse vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, abimeetme raames toetust saavate Ukraina relvajõudude üksuste poolt.

2. Varustuse saatmisjärgne kontroll korraldatakse kooskõlas integreeritud metoodikaraamistikuga, mille alusel hinnatakse ja määratakse kindlaks Euroopa rahutagamisrahastu raames võetavate abimeetmete jaoks vajalikud meetmed ja kontrollid.

3. Kõrge esindaja viib pärast abimeetme lõpuleviimist läbi lõpphindamise, et teha kindlaks, kas abimeede on aidanud kaasa artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamisele.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63 iga kuu kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta. Operatsioonide haldur teavitab regulaarselt ja missiooni ülema toetusel otsusega (ÜVJP) 2021/509 loodud rahastu komiteed tulude ja kulude haldamisest vastavalt nimetatud otsuse artiklile 38.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 2. veebruar 2023

Nõukogu nimel
eesistuja
J. ROSWALL